

Segerkvällen i Baku: när Loreen tog Europa med storm

Berättelse

En kväll laddad med förväntan

Lördagen den 26 maj 2012 samlades Europa framför tv-skärmarna. I Baku, huvudstaden i Azerbajdzjan, hölls finalen i Eurovision Song Contest, en av världens största musiktävlingar. Tävlingsarenan ägde rum i den nybyggda arenan Baku Crystal Hall, och uppskattningsvis omkring hundra miljoner människor i ett fyrtiotal länder följde sändningen. Tjugosex bidrag hade tagit sig till finalen, och bland dem fanns Sverige, som representerades av den då tjugoåttåriga Loreen med låten "Euphoria".

Loreen var inte längre helt okänd. Hon hade vunnit Melodifestivalen tidigare samma år, och "Euphoria" hade redan börjat klättra på hitlistorna i flera europeiska länder. Många bedömare pekade ut henne som en av de stora favoriterna, men i en tävling som Eurovision finns det aldrig några garantier. Allt skulle avgöras under några avgörande minuter på scenen och i den långa röstningen som följde.

Tre minuter i fallande snö

Loreen var inplanerad att uppträda som artist nummer sjutton den kvällen. När hennes tur kom tonades ljuset i arenan ner, och stämningen i lokalen skiftade. Bakom henne fylldes den väldiga skärmen av vita snöflingor som föll mot en kolsvart bakgrund. Loreen stod barfota på ett litet, upphöjt golv mitt på scenen, och tillsammans med en dansare och tre bakgrundssångare framförde hon sin låt.

Koreografin var dämpad men intensiv. Loreen rörde armarna långsamt och mjukt, nästan som om hon rörde sig under vatten, medan musiken byggdes upp mot sitt mäktiga parti. Framträdandet byggde på kontraster: stillhet och kraft, mörker och ljus, ensamhet och samspel mellan henne och dansaren. Just därför skilde det sig från mycket annat i tävlingen, och det fastnade i minnet hos en stor del av publiken. När de sista tonerna klingade ut bröt jublet loss i arenan.

Poängen rullar in

När alla bidrag hade framförts började det moment som avgör allt i Eurovision: röstningen. Varje deltagande land lämnar poäng, dels från en jury, dels från tv-tittarna som ringer och röstar. Land efter land läste upp sina resultat, och gång på gång gick den högsta poängen, tolv, till Sverige.

Ju längre röstningen pågick, desto tydligare blev det att Loreen var på väg mot en stor seger. Till slut stod resultatet klart: Sverige vann med 372 poäng, ett av de högsta resultaten i tävlingens dåvarande historia. Bland alla deltagande länder var det bara ett enda, Italien, som inte gav Sverige några poäng alls. Både juryerna och tv-tittarna placerade "Euphoria" i topp, vilket visade att låten tilltalade både experter och vanliga lyssnare.

Ett ögonblick som dröjde sig kvar

I det ögonblick då segern blev officiell brast Loreen i gråt av glädje. Hon hade kämpat länge i musikbranschen utan att slå igenom på allvar, och nu stod hon plötsligt som vinnare inför hela Europa. "Euphoria" blev efter tävlingen en internationell framgång som spelades flitigt i radio och på klubbar runt om i världen, och låten räknas i dag som en av de mest kända vinnarlåtarna i Eurovisions långa historia.

Det märkliga med kvällen i Baku är att en så stor förändring kunde rymmas i så få minuter. På scenen handlade allt om tre minuters musik; i röstningen om en stunds spänning. Men bakom det låg år av arbete, motgångar och envishet. Just därför blev segern mer än en triumf i en sångtävling – den blev en bild av vad som kan hända när tålmod och mod till sist möter sitt rätta ögonblick.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
laddad med förväntan	full av spänning inför något som ska hända
uppskattningsvis	ungefär, så nära man kan räkna
bidrag	här: en låt som tävlar
representera	stå för, här: tävla för Sverige
bedömare	person som uttalar sig om vem som är bäst
garanti	säkert löfte om ett visst resultat
inplanerad	bestämd att ske vid en viss tid
tona ner	göra svagare, här om ljuset
väldig	mycket stor
koreografi	hur dansen är planerad
dämpad	lugn och tillbakahållen
kontrast	tydlig skillnad mellan två saker
klinga ut	tona bort, om ljud
moment	en del eller ett steg i något
tilltala	Den nya musiken började tilltala en allt större publik.
brista i gråt	börja gråta plötsligt
dröja sig kvar	finnas kvar länge, inte försvinna

Läsförståelsefrågor

1. I vilket land och i vilken arena hölls finalen 2012?
 1. I Sverige, i Friends Arena
 2. I Azerbajdzjan, i Baku Crystal Hall
 3. I England, i Liverpool
2. Hur gammal var Loreen under finalen?
 1. Arton år
 2. Tjugoåtta år
 3. Trettiofem år
3. Hur beskrivs scenbilden under "Euphoria"?
 1. Eld och stora färgglada lampor
 2. Vita snöflingor mot en svart bakgrund
 3. En soluppgång över havet
4. Vad menas i texten med att framträdandet "byggde på kontraster"?
 1. Att det fanns tydliga skillnader, som stillhet och kraft, mörker och ljus
 2. Att Loreen bytte kläder flera gånger
 3. Att hon sjöng på flera språk
5. Hur avgjordes segern i Eurovision enligt texten?
 1. Genom poäng från jury och tv-tittare
 2. Genom att en enda domare bestämde
 3. Genom lottdragning
6. Vad var det enda landet som inte gav Sverige några poäng?
 1. Norge
 2. Italien
 3. Danmark
7. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Loreen uppträdde som artist nummer sjutton.
 2. Loreen var helt okänd före finalen.
 3. Både juryer och tv-tittare placerade "Euphoria" i topp.
 4. Sverige vann med 372 poäng.
8. Varför blev det tydligt under röstningens gång att Loreen skulle vinna?
9. Texten säger att segern blev "en bild av vad som kan hända när tålmod och mod till sist möter sitt rätta ögonblick". Förklara vad detta betyder med dina egna ord.

10. Varför tror du att just Loreens framträdande “fastnade i minnet” hos många tittare?
11. Texten nämner att det märkliga var att “en så stor förändring kunde rymmas i så få minuter”. På vilket sätt kan några minuter förändra en människas liv? Skriv din egen tanke.

Diskussionsfrågor

- Loreen kämpade i flera år innan hon slog igenom. Vad krävs av en människa för att fortsätta utan snabb framgång?
- Vad tror du gör ett framträdande på en scen starkt och minnesvärt?
- “Euphoria” tilltalade både juryer och vanliga tittare. Brukar du och experterna gilla samma musik, filmer eller böcker? Diskutera.
- Tror du att en tävling som Eurovision är ett bra sätt att lyfta fram nya artister? Vilka för- och nackdelar finns?
- **Skriv (4 meningar):** Beskriv ett avgörande ögonblick i ditt eget liv eller i någon annans liv. Vad hände, och vad ledde det till?